
KVALITET OG RELEVANS I PROFESSIONSBACHELOR- UDDANNELSERNE

Mål og initiativer besluttet på politisk topmøde mellem
KL, Danske Regioner, FTF, LO og Danske Professionshøjskoler

D. 7. januar 2015

Danske Professionshøjskoler
University Colleges Denmark

STÆRKE UDDANNELSES- OG PRAKTIKFORLØB

Arbejdsmarkedets parter arbejder tæt sammen med professionshøjskolerne om at skabe stærke uddannelses- og praktikforløb, der kan sikre de studerende optimalt fagligt udbytte af deres uddannelsesforløb ud fra flere perspektiver.

MÅL I INDSPIL TIL REGERINGENS KVALITETSUDVALG:

- Stærke uddannelsesforløb, der kan sikre de studerende optimalt fagligt udbytte, gennem højt kvalificerede undervisere, praktikvejledere og uddannelser med høj studieintensitet.
- En fortsat indsats for at styrke underviser- og vejlederkompetencer og rammerne for praktikvejledningen.
- At praktiske handlekompetencer udvikles og styrkes gennem øget anvendelse af fx laboratorieøvelser og simulationsøvelser mv. fordi det prioriteres at stille faciliteter og ressourcer til rådighed for denne type undervisning.

KONKRETE FORSLAG

Som led i realisering af disse mål foreslås følgende:

- Professionshøjskolerne arbejder med en implementering af stillingsstrukturen, der matcher kravet om undervisning, der er både praksis- og forskningsbaseret. Parallelt med implementering af stillingsstrukturen vil sektoren i samarbejde med arbejdsmarkedets parter arbejde med at skabe muligheder og incitamenter, som fremmer undervisernes kendskab til praksis.
- Studieintensiteten skal generelt øges på professionshøjskolernes uddannelser indenfor rammen af studieaktivitetsmodellen og målene i de udviklingskontrakter, der indgås mellem professionshøjskoler og uddannelsesministeren.
- Parterne opfordrer til lokalt at igangsætte et udviklingssamarbejde mellem professionshøjskolen og udvalgte praktikinstitutioner med henblik på at styrke og udvikle samarbejdet om praktik i uddannelserne. Det kan fx være ved at aftale rammer og kvalitetsmål for praktikforløbene, herunder om vejledernes kompetencer og opgaver, initiativer der understøtter vejledning, praktikforberedende undervisning mv. – eventuelt med afsæt i eksisterende partnerskabsaftalerne mellem kommuner/regioner og professionshøjskoler. De gode erfaringer fra udviklingsarbejder samles og formidles mellem uddannelsesinstitutioner.
- Parterne opfordrer til, at de studerendes praktiske handlekompetencer udvikles og styrkes gennem øget anvendelse af fx laboratorieøvelser og simulationsøvelser mv., og at der stilles faciliteter og ressourcer til rådighed for denne type undervisning.

STATUS

Arbeitsmarkedets parter samarbejder med professionshøjskolerne om at skabe stærke uddannelses- og praktikforløb, der kan sikre de studerende optimalt fagligt udbytte af deres uddannelsesforløb ud fra flere perspektiver:

UNDERVISERKORPSET

I dag er der krav om at underviserkorpset, som består af ca. 3.700 undervisere, både skal have en stærk tilknytning til praksis og et stærkt fundament for forskningskompetence. Undervisningen skal både være baseret på praksis, forskning og udvikling, hvilket bl.a. understøttes af den nye stillingsstruktur, som skal sikre bredde i undervisernes kvalifikationer. Det skal sikre, at de studerende får undervisning inden for den nyeste viden om deres fag, som de kan omsætte til konkrete handlekompetencer.

SAMSPIL TEORI OG PRAKTIK

Vekseluddannelsesprincippet i professionsbacheloruddannelserne betyder, at uddannelserne består af både teoretisk undervisning og praktik. Samspillet mellem teori og praktik spiller derfor en vigtig rolle for kvaliteten i uddannelserne. Det er derfor af central betydning, at uddannelsesinstitution og praktiksted arbejder tæt sammen om uddannelserne, herunder praktikforløbene. Arbejdsgivere og uddannelsesinstitutioner har mange steder indgået partnerskabsaftaler, hvor bl.a. rammerne om praktikken og dens organisering aftales.

STUDIEINTENSITET

Studieintensitet handler om, hvor meget tid de studerende anvender på læringsaktiviteterne i deres uddannelse. Kvalitetsudvalgets rapport fra november 2014 viser, at studietidsforbruget på en række professionsbacheloruddannelser ikke svarer til fuld tid (Kvalitetsudvalgets rapport "Høje mål", figur 2.4). Professionshøjskolernes har i flere år arbejdet systematisk med at øge studieintensiteten blandt andet ved at indføre en fælles model for studieaktivitet på alle professionshøjskolernes uddannelser. En øget studieintensitet indgår i professionshøjskolernes udviklingskontrakter 2015 - 2017.

SAMARBEJDE MELLEM UDDANNELSES- UDBYDERE OG ARBEJDSMARKEDETS PARTER OM UDVIKLING AF UDDANNELSERNE

Parterne vil fremadrettet arbejde for at skabe et udbygget samarbejde mellem uddannelsesudbydere og arbejdsmarkedets parter, både lokalt og på nationalt niveau. Målet er overordnet set at sikre et bedre match mellem de uddannelser, som professionshøjskolerne udbyder, og aktuelle og fremtidige kompetencebehov på arbejdsmarkedet.

MÅL I INDSPIL TIL REGERINGENS KVALITETSUDVALG:

- Et udbygget samarbejde mellem uddannelsesudbydere, professionsudøvere og arbejdsgivere, både lokalt og centralt. Det kan bl.a. ske gennem landsdækkende aftagerpaneler for uddannelser eller uddannelsesområder, der i samspil med uddannelsesudvalg og bestyrelser kan medvirke til at afdække behov for udvikling af uddannelsesudbuddet. Ved udformningen skal det sikres, at der ikke sker en bureaukratisering og komplicering af uddannelsesudvalgenes og bestyrelsernes opgaver.
- At der udvikles målbare indikatorer for uddannelsernes relevans.

Dermed kan parterne bidrage til kvalificering af, om en ny uddannelse eller et nyt udbud er hensigtsmæssigt set i et samfundsøkonomisk og uddannelsespolitiske perspektiv, fx ved at stille supplerende rådgivning til rådighed for RUVU (Rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser) og ministerium om mere kvalificerede beslutninger om udbud og dimensioneringen af uddannelser.

KONKRETE FORSLAG

Som led i realisering af disse mål foreslås følgende:

- Parterne arbejder videre med konkrete bud på, hvordan man fremadrettet kan styrke samarbejdet mellem uddannelsesudbydere og arbejdsmarkedets parter, både regionalt og centralt, og hvordan eventuel etablering af nationale fora for uddannelser og uddannelsesområder kan indgå heri.

Temaer som organisering af praktik/klinisk undervisning, internationalisering, it-understøttelse af undervisningen, tværfaglighed, uddannelsernes vidensbasering m.v. kan indgå i drøftelsen af uddannelsernes udviklingsbehov.

- Med afsæt i eksisterende initiativer til relevanssikring arbejder parterne med at afdække behovet for nye målbare indikatorer for uddannelsernes indholdsmæssige relevans.

STATUS

Arbejdet med udvikling af uddannelserne er i dag forankret i råd, udvalg og bestyrelser:

INSTITUTIONERNES BESTYRELSE OG UDVALG

Hver professionshøjskole har en bestyrelse og et antal nedsatte uddannelsesudvalg. Kommuner og region har fælles indstillingsret af 2 bestyrelsesmedlemmer. FTF og LO's repræsentation er fastsat i vedtægten.

På de 7 professionshøjskolerne er i alt nedsat 85 uddannelsesudvalg. Typisk består udvalget af bl.a. arbejdsgiver- og arbejdstagere og beskæftiger sig med én uddannelse + tilhørende efter- og videreuddannelser. Udvalget rådgiver bestyrelsen, rektor og ledelsen om bl.a. uddannelsernes kvalitet og relevans for samfundet og den regionale uddannelsesdækning.

NATIONALE RÅD OG UDVALG

Fællesudvalg På efter- og videreuddannelsesområdet (akademi- og diplomuddannelser) nedsætter udbyderne fællesudvalg for hvert fagområde, der varetager fælles og generelle spørgsmål inden for fagområdet. Hverken arbejdsgivere eller arbejdstagere er repræsenteret her.

REP-rådet (Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser) har repræsentation fra både FTF, LO, UC-DK, KL og Danske Regioner. REP-rådet rådgiver uddannelsesministeren om bl.a. uddannelsernes udvikling og generelle spørgsmål om udbuddet af uddannelser. Rådet forholder sig ikke til enkeltuddannelser.

RUVU er Uddannelsesministeriets Rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser, skal vurdere ansøgninger om nye uddannelser og udbud er hensigtsmæssigt set i et samfundsøkonomisk og uddannelsespolitisk perspektiv. Udvalgets medlemmer er personligt udpegede.

Akkrediteringsrådet er et fagligt uafhængigt råd, som træffer afgørelse om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner / uddannelser på baggrund af akkrediteringsrapporter. Rådets medlemmer udpeges af ministeren efter rådgivning fra relevante organisationer.

PROFESSIONSHØJSKOLERNES FORSKNINGS- OG UDVIKLINGSINDSATS, HERUNDER VIDENFORMIDLING

MÅL I INDSPIL TIL REGERINGENS KVALITETSUDVALG:

- Forsknings- og udviklingsindsatsen med fokus på anvendelsesorientering skal prioriteres under tydelig hensyntagen til arbejdsmarkedets behov for vidensopbygning.
- Videnformidling med fokus på brugerne skal have høj prioritet. Det sker gennem undervisning og forskellige medier og videnportaler.

KONKRETE FORSLAG

Som led i realisering af disse mål foreslås følgende:

- Professionshøjskolerne indleder dialog med arbejdsmarkedets parter om prioritering af forsknings- og udviklingsindsatsen, bl.a. under hensyntagen til den nationale ramme, FORSK2020 m.fl.
- De enkelte professionshøjskoler tager initiativ til en systematisk løbende dialog med det relevante arbejdsmarked (kommuner, regioner, professioner m.fl.) med henblik på at drøfte prioriteringen af anvendelsen af forsknings- og udviklingsindsatsen i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov.
- Professionshøjskolerne videreudvikler portalen UC Viden med fokus på at øge brugervenligheden og øger markedsføringen af portalen i forhold til relevante brugergrupper.

STATUS

Professionshøjskolerne modtager en årlig bevilling på finansloven på 273 mio. kr. i perioden 2013 - 2017 til anvendelse-orienteret forskning og udvikling. Hertil kommer ekstern finansiering i størrelsesordenen 100 mio. kr. årligt.

De eksterne midler kommer primært fra kommuner og regioner (25 pct.), EU (25 pct.) og ministerier (23 pct.). Midler fra forskningsrådene udgør under 2 pct. og midler fra danske virksomheder og fonde udgør godt 10 pct. af de eksterne midler til FoU.

EKSEMPLER PÅ FoU PROJEKTER

Vidensbaseret Socialrådgivning – et samarbejde ml. Ballerup, Greve og Gladsaxe kommuner og Professionshøjskolen Metropol om at evaluere, undersøge og udvikle nye metoder og redskaber, der kan styrke indsatsen for udsatte børn og unge. Se mere på [link](#)

“Tegn på sprog – tosprogede børn lærer at læse og skrive” – et forskningssamarbejde ml. fire professionshøjskoler, fem kommuner og Aarhus Universitet. Projektets formål er at øge indsigten i tosprogede elevers læse- og skrivefærdigheder og at udvikle læse- og skrivepædagogikken, så den i højere grad sikrer tosprogede elevers skriftsproglige udvikling og deres muligheder for at klare sig videre i uddannelsessystemet. Se mere på [link](#)

“Læring uden Grænser” – et samarbejde ml. UC Sjælland, Roskilde Universitet, Roskilde Kommune, Region Sjælland samt Næstved Sygehus. Projektet kobler forskningsmæssige undersøgelser af samarbejdet på tværs af grænser mellem sektorer, professioner og mellem professionelle, borgere og frivillige ift. demens-, KOL- og geriatrimråderne. Se mere på [link](#)

FORMIDLING AF VIDEN – UC VIDEN

Med henblik på at fremme professionshøjskolernes formidling af viden mv. til brugerne publiceres relevante materialer mv. på den nationale portal, UC Viden, [link](#). Sektoren har i tilknytning hertil udviklet en kvalitetsramme for de forsknings- og udviklingsaktiviteter, der synliggøres i den nationale UC Viden portal.

UC Videns kvalitetsramme er udformet på grundlag af velkendte akademiske kriterier, men også suppleret med de særlige krav, der må stilles til viden, der skal være direkte relevant, innovativ og kunne omsættes i den professionelle hverdag.

Samtidig er det målet, at ny viden omsættes gennem undervisningen i grund-, efter- og videreuddannelser.

KL · Weidekampsgade 10 · 2300 København S · 3370 3370 · kl@kl.dk · www.kl.dk

Danske Regioner · Dampfærgevej 22 · 2100 København Ø · 3529 8100 · regioner@regioner.dk · www.regioner.dk

FTF · Niels Hemmingsens Gade 12 · 1010 København K · 3336 8800 · ftf@ftf.dk · www.ftf.dk

LO · Islands Brygge 32D · 2300 København S · 3524 6000 · lo@lo.dk · www.lo.dk

Danske Professionshøjskoler · Ny Vestergade 17, st.tv. · 1471 København K · 3338 2200 · uc-dk@uc-dk.dk · www.uc-dk.dk
